

kori építkezés bolygatta meg. A rómaiak nagyméretű kőépülete egyértelműen dunai orientációjú. Vastag falalpozása arra utal, hogy magas falakat építettek rá, talán katonai céllal. A Duna mentén hosszan elnyúló építkezés megfelel egy kikötőerőd elhelyezkedésének. Sokat mond a mai révhely közelsége is. A két lelőhely elkülönítését indokolja, hogy a középkori lelőhelyen sem őskort, sem római kort nem említenek, a római lelőhelyen viszont az őskoron kívül más korszak nem igazolható.

TÓTH JÁNOS ATTILA

526. Szirmabesenyő, Király-alatt-dűlő
(Hegy-alatti-földek)
(KÖH 52684)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B, V, N

A Herman Ottó Múzeum munkatársai 2009. február 9-én régészeti helyszíni szemlét és terepbejárást végeztek a Szirmabesenyő nagyközséghez tartozó Király-alatt-dűlő területén (0133/1 hrsz).

Az érintett terület DNy-i sarkában közelebről meg nem határozható őskori kerámia került elő. Mivel a domborzati viszonyok miatt feltételezhető volt, hogy a régészeti lelőhely területe túlnyúlik a vizsgálandó részekben, ezért a DNy felé 20 m-re található kb. 120 m széles (K-Ny) és 200 m (É-D) hosszú szántóföldet is bejártuk. A friss szántásban kora bronzkori, kora vaskori, késő vaskori és népvándorlás kori kerámiatöredékeket találtunk. Ezek és a domborzat jellegzetességei alapján egy 425×280 m nagyságú területet határoltunk le, mint valószínűsíthető régészeti lelőhelyet. A lehatárolt terület É-i része a Király-hegy D-i lejtőjére fut fel mintegy 20 m relatív magasságig, a Ny-i rész a Palatin-völgy K-i végére esik.

Munkatársak: Hajdú Melinda, Nagy Zoltán, Honti Szabolcs.

SZOLYÁK PÉTER

527. Szob, Verbicek
(KÖH 11673)

(Pest megye) R

2009-ben a külterületi 0201/61 hrsz. alatti területen épülő gazdasági épület földmunkái kapcsán régészeti megfigyelést végeztünk. A 75 m² alapterületű épülethez ásott sávalapokban a 30–40, de helyenként 70–80 cm vastag humusz alatt jelentkezett a sárga agyagos altalaj. Az apró paticsdarabkákat tartalmazó humuszból 1 darab badeni kultúrács cserepet, a kidobott földből néhány díszítetlen badeni cserepet gyűjtöttünk. Objektum beásása nem mutatkozott. Az építési terület a szobi 34. sz. lelőhely D-i részére esik.

A leletek a szobi Börzsöny Múzeumba kerültek.

KÖVÁRI KLÁRA

528. Szombathely, Belső lapos alma dűlő
(KÖH 68165)

(Vas megye) LT, Rő

A lelőhely Szombathely K-i határában a 86–87. sz. elkerülő útszakasz K-i oldalán található. Domborzatilag egy viszonylag lapos rész, bár kissé kiemelkedik a tőle K-re található, talán az egykori Bogáca-ér eredeti medrét, vagy árterét feltételező területből.

2008. április 14. és június 20. között megelőző feltárást végeztünk az azóta megosztott 0201 hrsz. telken. Összesen 7500 m² területet humusztoltunk le, továbbá a gázvezeték új nyomvonalát kb. 5960 m hosszan 3 m szélességben vizsgáltuk át.

A terület ÉK-i részén, a dűlő IV. sz. lelőhelyén főként cölöplyukak kerültek elő, kevés őskori kerámiával.

A terület középső részének Ny-i felében egy római villa maradványai kerültek elő; 85 régészeti jelentőséget különítettünk el. Alapárkokat, cölöplyukakat, törmelékréteget, amelyek valószínűleg egy felszín fölé emelkedő építmény szerkezeti elemeit jelezték, gabonatarló építmény oszlophelyeit, egyéb gazdasági épületeket, vízelvezető árkot, és két kutat, kútházzal tártunk fel. A leletanyag alapján a település a Kr. u. 2. sz. folyamán élhetett. Néhány szuperpozícióban levő objektum alapján, ill. hogy a két kút alig 10 m-re volt egymástól, arra következtettünk, hogy a telepnek minimum két periódusa lehetett. Igen sok kerámia, terra sigillata, őrlőkő, csonteszköz, bronzok (tű, fibula), vastárgyak, és négy darab pénz is előkerült. A június eleji esőzések miatt a kutak feltárását nem tudtuk befejezni. A villától É-ra alig 50 mé-re egy K-Ny-i út árkait is megtaláltuk.

A gázárkok vizsgálatakor a Savaria-Bassiana út nyomvonalát tudtuk pontosítani. Az út nyomait mind a régi, mind az új gázvezeték nyomvonalán megtaláltuk.

A gázvezeték nyomvonalában a Szentmártoni-hosszú-dűlő területén egy kelta település néhány objektumát sikerült azonosítani, és kiterjedését terepbejárással pontosítani.

2009. július 21. és augusztus 14. között az építkezést megelőzően, a humuszoláskor régészeti szakfelügyeletet végeztünk az áruháza épületének helyén, annak ÉK-i és DNy-i részében, amelyet a korábbi próbafeltárás nem érintett. A parkoló humuszolásakor a telepjelenségek folytatódtek. Egy kelta települést, és néhány, a kevés leletanyagból következtetve kora rézkori objektumot figyeltünk meg. Aprókaviccsal soványított, rossz megtartású kerámiatöredékek jelentkeztek a település gödreiből.

A lelőhely nagyobb részét egy kelta telep jelenségei jelentették. Két földbe mélyített ház, vagy műhely, négy kút, több kisebb-nagyobb gödör, ill. gödörkomplexum és rengeteg cölöplyuk jelentkezett. A cölöplyukakból egy helyen kirajzolódott a felszíni építmény szerkezete is. A 2008. évi ásatás objektumaival együtt összesen